

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ศศินันท์ ศาสตรสาร

สาขาการเงินและเศรษฐศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
sasinan.ann@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านอายุและค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การเงินส่วนบุคคล เตรียมความพร้อมเกษียณ การเกษียณอายุ

Personal Financial Planning for Retirement Preparation of Employees of Private Companies in Phra Nakorn Si Ayutthaya Province

SASINAN SASTSARA

Finance and Economics Faculty of Business Administration and Information Technology
Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi
sasinan.ann@gmail.com

Abstract

The purposes of this research are 1) To study the personal financial planning for retirement preparation of employees of private companies in Phra Nakhon Si Ayutthaya province and 2) To compare the differences between personal factors on retirement preparation for private company employees in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. This research is a survey research that the data were collected by questionnaires. The sample used in this study was 400 private company employees in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province and the obtained data were analyzed by using descriptive statistics and inferential statistics. The results of the research showed that the level of financial planning for retirement preparation was at a high level that the hypothesis testing found that different age and monthly expenses factors had different effects on retirement preparation at statistical significance of 0.05

Keywords: Personal Financial Planning, Retirement Preparation, Retirement

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของไทยที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วง 3 - 4 ทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้ประเทศเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ ตั้งแต่ประมาณปี 2543 - 2544 ในปี 2562 ประเทศไทยมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 60 ปีคิดเป็นร้อยละ 16.73 จากจำนวนประชากรทั้งหมด (สถิติผู้สูงอายุของประเทศไทย 77 จังหวัด 31 ธันวาคม 2562, กรมกิจการผู้สูงอายุ) และแนวโน้มประชากรในประเทศไทยในปี พ.ศ.2568 ประเทศไทยจะมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (รพี สุจริตกุล, 2559) ระบบบำนาญบำนาญหรือระบบสวัสดิการที่รัฐบาลมอบให้โดยผ่านสำนักงานประกันสังคมอาจไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีพในอนาคต อย่างไรก็ตามการวางแผนทางการเงินก็เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการตั้งเป้าหมายเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการของตนเองในอนาคต การวางแผนมี 2 ระยะคือระยะสั้น ระยะยาว ประชาชนทั่วไปจะมุ่งวางแผนในระยะสั้นก่อนเนื่องจากเป็นแผนที่สามารถทำได้ในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี ส่วนใหญ่จะวางแผนเรื่องการใช้จ่ายชีวิตสามารถทำให้สำเร็จได้ภายใน 1 ปี ซึ่งอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ สำหรับการวางแผนระยะยาวจะใช้ระยะเวลามากกว่า 1 ปี การวางแผนในระยะนี้จะเป็นการตั้งเป้าหมายเริ่มแรกที่คนเริ่มจากการออมเงินในธนาคารพาณิชย์ ลงทุนในหลักทรัพย์ชนิดต่าง ๆ หรือลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ลงทุนในการซื้อพันธบัตรของรัฐบาลของภาคเอกชน การลงทุนในบริษัทประกันชีวิตเพื่อให้ได้ความคุ้มครองหรือเพื่อประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้ ซึ่งที่กล่าวไปเป็นการวางแผนและเตรียมความพร้อมเพื่อหลักประกันในการใช้ชีวิตทั้งก่อนและหลังการเกษียณอายุ

การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุมีอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญคือแหล่งที่มาของรายได้ โดยจะแบ่งที่มาของรายได้ที่เกิดจากการทำงานในภาครัฐ (หน่วยงานราชการ) และการทำงานในภาคเอกชน ซึ่งแหล่งรายได้หลังเกษียณแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ 1.เงินก้อนใหญ่ ประกอบไปด้วย กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมหุ้นระยะยาว ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ บำเหน็จดำรงชีพและเงินชดเชยตามกฎหมาย 2. รายได้ประจำ ได้แก่ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ดอกเบี้ยเงินฝากและตราสารหนี้ ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ เงินปันผลจากหุ้นและกองทุนรวม ประกันชีวิตแบบบำนาญ รายได้จากอาชีพหลังเกษียณ เงินจากสินเชื่อบ้านเพื่อผู้สูงอายุ 3. การเลือกรับเงิน ก้อนหรือรายได้ประจำ ได้แก่ กองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563) จากแหล่งรายได้ทั้ง 3 แหล่งส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นและได้รับจากการวางแผนและได้มีการลงทุนในอดีตเพียงแต่ผลของรายได้จะเกิดขึ้นหลังเกษียณอายุแล้วเท่านั้นสำหรับบุคคลที่ทำงานในภาครัฐจะได้รับสวัสดิการในการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยตลอดชีวิต แต่หากเป็นภาคเอกชนก็มีเงินสะสมของแต่ละบริษัทซึ่งจะมีการกำหนดการสะสมแต่ละแห่งที่ไม่เท่ากันซึ่งเงินก้อนนี้ก็จะได้รับเมื่อครบอายุงานตามกำหนดแต่ไม่มีสวัสดิการที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชากรที่อยู่ในกลุ่มนี้จะมีความเสี่ยงในการดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุเพราะไม่ได้วางแผนเตรียมพร้อมในการใช้ชีวิตหลังเกษียณแต่ต้องวางแผนในการเก็บเงินเพื่อดูแลรักษาชีวิตเมื่อเจ็บป่วยด้วย

ดังนั้น ในการทำวิจัยเรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการเตรียมพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน เพื่อที่จะได้ทราบว่าพนักงานบริษัทเอกชนมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุอย่างไร

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ที่แตกต่างกันจะมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน

4. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเรื่องการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2559) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) หมายถึง การทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิต (Life Goals) ของบุคคลโดยผ่านการบริหารและการวางแผนทางการเงิน ซึ่งถูกออกแบบมาสำหรับแต่ละบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องตั้งแต่การวางแผนข้อมูลทางการเงินของบุคคล กำหนดวัตถุประสงค์ ตรวจสอบสถานะการเงินในปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์และแผนทางการเงินเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวในอนาคต อาจสรุปได้ว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลช่วยเชื่อมโยงช่วงทางการเงินระหว่าง “เราอยู่ ณ ที่ใดในปัจจุบัน” กับ “เราต้องการไปที่ใดในอนาคต” ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดเฉพาะของแต่ละบุคคล จากความหมายข้างต้นชี้ให้เห็นว่าการดำรงชีวิตให้มีความสุขในระยะยาวนั้น เราควรมีแผนทางการเงินที่ดี ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เพราะต้องยอมรับว่า มิติของการมองชีวิตมีมิติทางการเงินอยู่ด้วยเช่น ถ้าเป้าหมายของชีวิตคือต้องการเกษียณ และมีเงินใช้ดำรงชีพหลังเกษียณอย่างไม่ทำให้มาตรฐานของตนเองลดลงไปมากนัก ในมิติทางการเงินก็ต้องตอบว่าตามมาตรฐานนั้นคือ ต้องใช้เงินเดือนเดือนละเท่าใด เป็นต้น หรือถ้าเป้าหมายของชีวิตในอีก 5 ปีข้างหน้าต้องการจะทำ การที่จะบรรลุเป้าหมายหลาย ๆ ประการในชีวิตส่วนใหญ่ต้องมีกรเตรียมเงินทองไว้ให้เพียงพอ เพื่อไม่ให้ชีวิตมีความลำบากซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในชีวิตอย่างหนึ่ง การสามารถบรรลุทั้งเป้าหมายหลักและเป้าหมายรองของชีวิตด้วยแผนทางการเงินแบบนี้ จะทำให้การดำรงชีวิตเป็นไปแบบมีทิศทาง เกิดความมั่นคงในชีวิตทั้งในด้านการเงินและครอบครัวในที่สุด

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2559) กล่าวถึงการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้มีความคุ้มครองทางด้านรายได้ แก่ผู้สูงอายุที่ขาดรายได้เนื่องจากเกษียณอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันซึ่งความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการแพทย์ และคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชากรโลกพัฒนาสูงขึ้น ส่งผลให้ประชากรโลกมีอายุยาวมากขึ้น จนส่งผลทำให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากร โลกจึงสัดส่วนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นแนวทางที่จะสามารถช่วยรักษาระดับคุณภาพชีวิตเมื่อต้องสูญเสียรายได้ในช่วงหลังเกษียณ คือ การเตรียมความพร้อมและการวางแผนเพื่อวัยเกษียณที่ดีในช่วงก่อนถึงเวลาเกษียณ

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณ

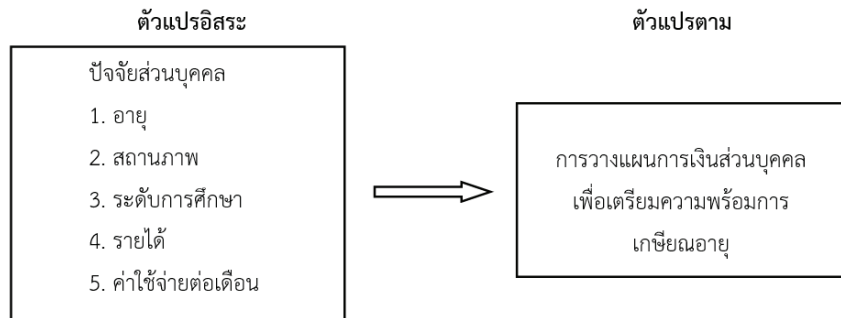
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2558) ได้กล่าวว่า การเตรียมความพร้อมเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนไม่ควรมองข้าม ลองดูแนวทางต่อไปนี้สำหรับการก้าวสู่ชีวิตหลัง เกษียณอย่างมีความสุข 1) เตรียมใจช่วงหลังเกษียณอายุจะเกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ตลอดจนฐานะทางการเงิน การเตรียมใจไว้ก่อนล่วงหน้าจะช่วยให้คุณปรับตัวและใช้ชีวิตได้อย่าง มีความสุขในวัยเกษียณ 2) เตรียมกาย สุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเตรียมตั้งแต่อยู่ในวัยหนุ่มสาว ซึ่งการมีสุขภาพ ดีย่อมหมายถึงการใช้เวลาที่เหลืออย่างมีประสิทธิภาพ ลดการเป็นภาระแก่ผู้อื่น มีอารมณ์ และสุขภาพจิตที่ดี 3) เตรียมแผนการใช้เวลา เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตในช่วงบั้นปลายได้อย่างมีเป้าหมาย รู้ว่าช่วงเวลาใดจะทำอะไร เช่น เวลาทำงาน เวลาตรวจสุขภาพ เวลาท่องเที่ยวพักผ่อน เวลาออกกำลังกาย ฯลฯ 4) เตรียมครอบครัว ความผูกพันในครอบครัวระหว่างสามีภรรยา หรือพ่อแม่ลูก เป็นเครื่องบ่งชี้ในระดับ หนึ่งว่าเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุจะมีความเอื้ออาทรระหว่างกัน ช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน 5) เตรียมเพื่อน รักษาสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนไว้ให้มั่นคง ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนใหม่ เพื่อนเก่า เพื่อนบ้าน หรือ เพื่อนร่วมงาน เพราะเพื่อนจะช่วยให้เกิดกำลังใจและมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตมากขึ้น 6) เตรียมแผนการเงิน เพื่อให้คุณสามารถบริหารจัดการเงินก้อนสุดท้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5 ขั้นตอนเพื่อการเกษียณอย่างมั่นคง

1) กำหนดอายุที่ต้องการจะเกษียณ เช่น 60 ปี 55 ปี หรือจะ early retire ที่อายุ 45 ปี เพื่อจะได้รู้ว่าเรามี เวลาเตรียมตัว เตรียมการ เตรียมสตางค์ อีกนานเท่าไร 2) ประมาณช่วงระยะเวลาที่จะใช้ชีวิตหลังเกษียณ เช่น 20 ปี 25 ปี หรือ 30 ปี เพื่อให้รู้ว่าเราจะต้องใช้ เงินหลังเกษียณไปอีกกี่ปี โดยประเมินจากคนในครอบครัวว่าส่วนใหญ่มีชีวิตถึงอายุประมาณเท่าไร ประกอบกับความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายและพฤติกรรมการใช้ชีวิตของเราว่าเสี่ยงมากเสี่ยงน้อยแค่ ไหน 3) ประมาณการค่าใช้จ่ายหลังเกษียณ ประเมินจาก Lifestyle ที่ออกแบบไว้ จะท่องเที่ยว พักผ่อน ฯลฯ แต่อย่าลืมคำนึงถึง “เงินเพื่อ” ด้วย โดยประมาณเป็นรายเดือน แล้วคำนวณเป็นปี จากนั้นก็คำนวณตาม ช่วงอายุหลังเกษียณ 4) ประมาณการรายได้หลังเกษียณ เช่น เงินบำเหน็จบำนาญ เงินรับจากกองทุนประกันสังคม กองทุน สำรองเลี้ยงชีพ รายได้จากการลงทุน การประกันชีวิต ฯลฯ 5) วางแผนการออมในปัจจุบัน จากประมาณการค่าใช้จ่ายและรายได้หลังเกษียณ เราก็จะรู้ว่าต้องเก็บเงิน เพิ่มอีกเท่าไร และจะสามารถวางแผนการออม การลงทุนอย่างเหมาะสมได้

ดังนั้นจากแนวคิดข้างต้น การกำหนดเป้าหมายการเกษียณ การวางแผนการเกษียณอย่างมีประสิทธิภาพนั้นเริ่มต้นด้วยการตั้งเป้าหมายเพราะจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการที่จะวางแผนเพื่อการเกษียณ ซึ่งเป้าหมายต้องชัดเจนและเป็นไปได้ และต้องบอกได้ว่าเราต้องการคุณภาพชีวิตแบบไหนหลังจากที่เกษียณแล้ว และอีกสิ่งสำคัญคือเป้าหมายที่ตั้งไว้ต้องสอดคล้องกับรายรับและรายจ่ายรวมถึงความสามารถในการหารายได้ และต้องพิจารณาเงินคงเหลือที่สามารถนำไปลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ รวมถึงเพื่อใช้จ่ายภายหลังเกษียณอายุด้วย

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ พนักงานบริษัทเอกชนที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรม 5 แห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ 1. นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค บ้านหัว 2. นิคมอุตสาหกรรมโรจนะ 3. นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน 4. นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร 5. นิคมอุตสาหกรรมแพคตอรี่แลนด์ วังน้อย โดยมีจำนวนพนักงานทั้งสิ้น 260,000 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ 5% กลุ่มตัวอย่าง ที่คำนวณได้คือ 400 คน เก็บตัวอย่างนิคมอุตสาหกรรมละ 80 คน

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม โดยการพัฒนาแบบสอบถามเกิดจากการทบทวนวรรณกรรม ศึกษา ค้นคว้า จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.3 การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมาตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

1. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและสถิติ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงเนื้อหาของข้อคำถามแต่ละข้อให้มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของคำถามการวิจัย โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.72 – 1.00

2. การทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจประเมินจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบกับกลุ่มคนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เพื่อดูความเชื่อมั่นว่าอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ โดยค่าอัลฟาที่ได้ทั้งหมดเท่ากับ 0.881 แสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

จากการทดสอบคุณภาพเครื่องมือในการเก็บข้อมูลนั้นผ่านเกณฑ์การทดสอบทั้ง 2 ข้อ

6.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยเก็บข้อมูลจากพนักงานบริษัทเอกชนที่ทำงานในนิคมอุตสาหกรรม 5 แห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บข้อมูลแห่งละ 80 ชุด รวมทั้งสิ้น 400 ชุด ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลคือเดือนธันวาคม 2562 – เดือนมกราคม 2563 ทั้งนี้สามารถเก็บข้อมูลได้ครบทั้งหมด 400 ชุด

6.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบ่งเป็นสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่า t-test และการทดสอบค่า F-test ทำการทดสอบรายคู่ด้วยค่า Least Significant Difference (LSD)

7. ผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.30 มีอายุอยู่ในช่วง 21 – 30 ปี จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 มีสถานภาพโสด จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 68.30 มีระดับการศึกษาคือปริญญาตรี จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51 มีรายได้ต่อเดือนช่วง 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80

ข้อมูลด้านการเงินส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการวางแผนทางการเงินประจำเดือน จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 69.30 เหตุผลในการวางแผนทางการเงินคือทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 65.50 ทราบข้อมูลในการวางแผนทางการเงินจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.30 มีที่ปรึกษาหรือเครื่องมือที่ช่วยการวางแผนทางการเงินคือบุคคลในครอบครัว จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 การจัดสรรการใช้เงินในแต่ละเดือนพบว่ามีการจัดสรรดังนี้ ส่วนใหญ่จัดสรรค่าใช้จ่ายด้านอาหารการกิน คิดเป็นร้อยละ 30 ของรายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค (ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าอินเทอร์เน็ต ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 10 ของรายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายด้านการเดินทาง (ค่าน้ำมัน ค่ารถ ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 10 ของรายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายด้านเครื่องแต่งกาย (ค่าเสื้อผ้า ค่ารองเท้า ค่ากระเป๋า ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 10 ของรายได้ต่อเดือน การออมหรือการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 10 ของรายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา (ของตนเอง ของบุตร ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 10 ของรายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายด้านการดูแลสุขภาพ (ค่ายา ค่าอาหารเสริม ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 10 ของรายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายด้านสังคม (การใส่ซองของขวัญต่าง ๆ การทำบุญ การบริจาค ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ 6 ของรายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (การท่องเที่ยว เล่นการพนัน ค่าซ่อมบำรุงพาหนะ เสริมความงาม เป็นต้น) คิดเป็นร้อยละ 4 ของรายได้ต่อเดือน ด้านการวางแผนซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์พบว่าส่วนใหญ่มุ่งเน้นการครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่บ้าน อาคารพาณิชย์ ที่ดิน อพาร์ทเมนต์ จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 ด้านการวางแผนในหนี้สิน พบว่า ปัญหาหนี้สินส่วนใหญ่เกิดจากการก่อหนี้ด้านสินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 รองลงมาคือหนี้สินที่เกิดจากการศึกษา จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 อันดับสุดท้ายคือหนี้สินที่เกิดจากการลงทุนในอาชีพเสริม จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 จำนวนเงินที่สามารถจ่ายชำระหนี้ได้ต่อเดือนคือช่วง 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 ด้านการวางแผนการออมและการลงทุน พบว่าส่วนใหญ่ฝากเงินออมทรัพย์/ฝากประจำ คิดเป็นจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมาคือการลงทุนในทองคำ จำนวน 64 คนคิดเป็นร้อยละ 16.00 และอันดับสุดท้ายคือการลงทุนในหุ้นต่าง ๆ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 อัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากการออมเงินหรือจากการลงทุนคือร้อยละ 1 – 3 จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 สำหรับระยะเวลาในที่ต้องการใช้ในการลงทุนคือ 6 – 10 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และจำนวนเงินที่ต้องการมีในอนาคตคือ 1,000,000 บาท จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50

พฤติกรรมการออมเงิน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการออมคือ เพื่อใช้ในยามเกษียณ จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.30 จำนวนเงินที่สามารถออมได้ต่อเดือนคือช่วง 1,001 – 2,000 บาทต่อเดือน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.30 รูปแบบในการออมหรือการลงทุนนอกจากเงินที่สะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพคือ เงินฝากออมทรัพย์/เงินฝากประจำ จำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 ระยะเวลาในการออมเงินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณคือช่วง 5 – 10 ปี จำนวน 108 คน

คิดเป็นร้อยละ 27.00 จำนวนเงินออมที่มีอยู่ในปัจจุบันคือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 65.80

การวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณในภาพรวม

การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ
การวางแผนด้านรายได้	3.58	0.736	มาก
การวางแผนด้านรายจ่าย	3.53	0.789	มาก
การวางแผนด้านเงินออม	3.60	0.804	มาก
การวางแผนด้านภาระหนี้สิน	3.54	0.785	มาก
รวม	3.55	0.687	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าในภาพรวมของระดับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ มีค่าเฉลี่ยคือ 3.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.687 อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการวางแผนด้านเงินออม มีค่าเฉลี่ยคือ 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.804 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การวางแผนด้านรายได้ มีค่าเฉลี่ยคือ 3.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.736 อยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้ายคือ การวางแผนด้านรายจ่าย มีค่าเฉลี่ยคือ 3.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.789 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 การทดสอบสมมติฐานของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่มีต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ	ปัจจัยส่วนบุคคล				
	อายุ	สถานภาพ	ระดับการศึกษา	รายได้	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน
1.ด้านรายได้	แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	แตกต่างกัน
	F= 9.522	F= 1.649	F= 0.992	F= 1.398	F= 5.208
	Sig = 0.000*	Sig = 0.117	Sig = 0.423	Sig = 0.187	Sig = 0.000*
2.ด้านค่าใช้จ่าย	แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	แตกต่างกัน
	F= 9.386	F= 1.667	F= 1.166	F= 3.011	F= 6.604
	Sig = 0.000*	Sig = 0.174	Sig = 0.325	Sig = 0.137	Sig = 0.000*
3. ด้านเงินออม	แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	แตกต่างกัน
	F= 6.892	F= 3.809	F= 1.859	F= 1.324	F= 5.877
	Sig = 0.000*	Sig = 0.139	Sig = 0.101	Sig = 0.222	Sig = 0.000*
4.ด้านภาระหนี้สิน	แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	แตกต่างกัน
	F= 5.859	F= 0.499	F= 0.120	F= 0.718	F= 4.879
	Sig = 0.000*	Sig = 0.683	Sig = 0.988	Sig = 0.692	Sig = 0.000*
ภาพรวม	แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	ไม่แตกต่างกัน	แตกต่างกัน
	F= 9.480	F= 1.825	F= 0.831	F= 1.469	F= 7.277
	Sig = 0.000*	Sig = 0.142	Sig = 0.528	Sig = 0.158	Sig = 0.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่าในภาพรวมการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกัน จากการทดสอบ

สมมติฐานพบว่าปัจจัยด้านอายุและค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ที่แตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

8. สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปผลได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุโดยมีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี โดยในระหว่างการทำงานมีการออมเงินและการลงทุนในสินทรัพย์รูปแบบต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่มีเป้าหมายชัดเจนว่าก่อนเกษียณอายุจะต้องมีเงินเก็บก่อนถึงเวลาเกษียณ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปผลได้ดังนี้ จากการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุที่แตกต่างกันและสถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ที่แตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุไม่แตกต่างกัน

9. การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการวางแผนทางการเงินประจำเดือน ความมั่นคงในชีวิตคือสาเหตุหลักในการวางแผนทางการเงิน ทั้งนี้ทราบข้อมูลในการวางแผนทางการเงินจากอินเทอร์เน็ต มีบุคคลในครอบครัวเป็นที่ปรึกษาด้านการวางแผน การจัดสรรเงินในแต่ละเดือนส่วนใหญ่ใช้จ่ายด้านอาหารการกินรองลงมาคือค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายด้านการเดินทางตาม ลำดับ

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุและค่าใช้จ่ายรายเดือนที่แตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการวางแผนเกษียณอายุคืออายุช่วง 51 – 60 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ (ศิริลักษณ์ วรรณกุล,นงคินิต จันทรจิรส,2559 และพลอยพัชร กิจเจริญเกษม,2559) คือบุคคลที่มีอายุมากขึ้นจะมีความพร้อมในการวางแผนทางการเงินหรือเมื่ออายุเยอะขึ้นระยะเวลาในการทำงานนานย่อมมีรายได้ต่อเดือนสูงทำให้มีความยืดหยุ่นในการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณอายุ โดยการเปรียบเทียบช่วงอายุพบว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี หรือมีค่าใช้จ่ายรายเดือนที่สูงจะยังไม่ค่อยมีการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุทั้งนี้อาจเกิดเนื่องจากยังอยู่ในวัยที่ต้องใช้เงินในการดำรงชีวิตในปัจจุบันค่อนข้างสูงและยังมีภาระการใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ที่สูง จึงทำให้ยังไม่มีแนวคิดในการเตรียมตัววางแผนในการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงอายุอื่น ๆ

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีค่าใช้จ่ายรายเดือนที่แตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มที่มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการวางแผนเกษียณอายุคือมีค่าใช้จ่ายรายเดือน 5,001 – 10,000 บาท จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ที่มีรายจ่ายต่อเดือนที่สูงอาจเกิดจากความต้องการมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต เช่น รายจ่ายที่เกิดจากการซื้อบ้าน ซื้อยานพาหนะ หรือการลงทุนซื้อสังหาริมทรัพย์ต่าง ๆ เป็นต้น จึงส่งผลให้ผู้ที่มีรายจ่ายต่อเดือนสูงยังไม่มีความคิดในการเตรียมตัววางแผนในการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ

และในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ที่แตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

10. ข้อเสนอแนะ

1. จากผลงานวิจัยจะเห็นได้ว่าพนักงานบริษัทเอกชนส่วนใหญ่จะมีการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุในช่วงอายุ 51 – 60 ปีซึ่งเป็นช่วงอายุมีการจัดสรรการใช้รายได้ดีแต่เนื่องจากการวางแผนทางการเงินควรมุ่งเน้นให้มีการออมตั้งแต่อายุน้อยเนื่องจากจะเป็นการค่อย ๆ สะสมไปเรื่อย ๆ จะทำให้ในอนาคตมีเงินเพียงพอสำหรับการ

เกษียณอายุ และจะผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่ค่อยมีการวางแผนด้านสุขภาพมากเท่าใดนักนั้นหมายความว่า หากถึงวัยเกษียณแล้วกลุ่มตัวอย่างเจ็บป่วยอาจจะทำให้กระทบต่อการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุได้

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุ เพื่อที่จะได้นำมาเป็นแนวทางในการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการขาดวินัยในการวางแผนทางการเงินของประชากรเนื่องจากจะเป็นการ กำหนดแนวทางในการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม

10. เอกสารอ้างอิง

กรมกิจการผู้สูงอายุ (ผส.). (2563) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สืบค้น 10 มีนาคม 2563, จาก <http://www.dop.go.th/th/know/side/1/1/275>

จินณรัตน์ วราบุญนาครภิรมย์. (2558). การเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงาน บริษัท ยูเซ็น โลจิสติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด. สารนิพนธ์ระดับปริญญาโท หลักสูตรพัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาชน ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559). วางแผนเกษียณ. สืบค้น 12 มีนาคม 2563, จาก http://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_5.pdf

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2559). วางแผนเกษียณ. สืบค้น 12 มีนาคม 2563, จาก <http://www.set.or.th/set/financialplanning/knowledgedetail.do?contentId=535&type=article>

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563) เงินทองต้องวางแผน หลังเกษียณ...มีรายได้จากแหล่งไหนบ้าง สืบค้น 12 มีนาคม 2563, จาก https://www.set.or.th/set/financialplanning/lifeevent.do?name=lifeevent_detail_postretire-3&innerMenuId=47

พลอยพัทธ์ กิจเจริญเกษม. บทความวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณอายุ ของพนักงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน). วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2559)

รพี สุจริตกุล. (2559). ก.ล.ต.ชี้คนเกษียณกว่า 50% มีเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ใช้เดือนละไม่ถึง 4,000 บาท. สืบค้น 12 มีนาคม 2563, จาก https://www.matichon.co.th/economy/news_271960

วรชัย สิงห์ฤกษ์และคณะ. (2560). บทความวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุงานของเจ้าหน้าที่ชุมนุม สหกรณ์ ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด : การศึกษาแบบสร้างทฤษฎีฐานราก. วารสารอิเล็กทรอนิกส์. สืบค้น 12 มีนาคม 2563. จาก <http://e-jodil.stou.ac.th> ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2560)

ศิริลักษณ์ วรรณกุลและนงนิตย์ จันทร์จรัส. (2559) บทความวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของผู้มีเงินได้อายุระหว่าง 22-60 ปี ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. ประชุมวิชาการทางธุรกิจและนวัตกรรมทางการจัดการ ระดับชาติและนานาชาติ ประจำปี 2559 (NICBMI2016)

สยาม เกิดจรัส. (2562). บทความวิจัยเรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ : กรณีศึกษาชุมชนการเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร. วารสารสุทธิปริทัศน์. ปีที่ 32 ฉบับที่ 102 (เมษายน - มิถุนายน 2561)

Cochran, W.G. (1997). Sampling techniques. (3rd ed). New York: John Wiley and Sons.

Hallman, G.V., & Rosenbloom, J. (2000). Personal financial management. New Jersey: Kindle.